

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Шыдлоўскага адпраўляюць у калонію

Учора ў Вярхоўным судзе разглядалася апеляцыя па справе Шыдлоўскага і Лабковіча.

Прысуд над Аляксеем Шыдлоўскім і Вадзімам Лабковічам пакіну- ты без змяненняў і ўступіў у сілу. Праз некалькі дзён актывіст Мала- дога Фронту 19-гадовы Аляксей Шыдлоўскі будзе этапіраваны з мін- скага следчага ізалятара ў калонію, дзе правядзе амаль год.

Было спадзяванне, што вышэйшая судовая інстанцыя перагле- дзіць рашэнне. Аднак гэтага не адбылося: члены Вярхоўнага суда Смірноў, Чамрукоў і Чубкавец палічылі віну хлопцаў цалкам даказа- най і пакінулі без змяненняў прыгавор Мінскага абласнога суда, які прысудзіў хлопцам па 1,5 года калоніі ўзмоцненага рэжыму (Лабко- вічу — умоўна) за антыпрэзідэнцкія надпісы на сценах. Сем меся- цаў Шыдлоўскі ўжо адседзеў.

Дарэчы, на разгляд апеляцыі Аляксея Шыдлоўскага ў суд не пры- возілі. А вось Вадзім Лабковіч на паседжанні прысутнічаў. Яму за- помніўся такі эпізод: калі старшыня калегіі Чубкавец зачытваў ра- шэнне, суддзі не падымалі вачэй.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Газпром выбівае даўгі

Учора прэзідэнт Лукашэнка сустрэўся са старшынём «Газпрома» Рэмам Вяхіравым. Асноўнай тэмай перамоваў была праблема запазычанасці за пастаўлены ў Беларусь расійскі газ.

Сітуацыя з даўгамі набыла выбухованебяспечны характар для нашай эканомікі. Яшчэ з 15 сакавіка гэтага года Расія абмежавала пастаўкі газу ў Беларусь на 30 працэнтаў, а цяпер пагражае скара- ціць іх на 50%. Прычынай стаў рэкордны скачок нашага доўгу «Газ- прому», які цяпер складае каля 240 мільёнаў долараў. Расійскі бок патрабуе, каб Беларусь разлічвалася пераважна грашыма, а не та- варами.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Да Гановера – і назад

Сёння прэзідэнт Лукашэнка адпраўляецца на пару дзён у Германію.

Паездку можна назваць турыстычнай. Плануецца, што Лукашэн- ка наведзе Гановерскі кірмаш і сустрэнецца з прадстаўнікамі дэле- лавых колаў. Праўда, міністр замежных справаў Іван Антановіч вы- казаў надзею, што з прэзідэнтам РБ магчыма сустрэнецца хто-не- будзь з кіраўніцтва ФРГ. Але, па словах Антановіча, нямецкія права- радыкалы і беларуская апазіцыя ціснуць на афіцыйны Бон, каб не дапусціць такой сустрэчы. Выходзіць, нашая апазіцыя настолькі ма- гутная, што можа паўплываць нават на Гельмута Коля.

Мікола ГРЫНЯВІЦКІ

Цэны растуць

За апошні тыдзень істотна выраслі цэны на многія тавары.

Напрыклад, кошты свініны на рынках выраслі на 6% і перавысілі 200 тысячаў рублёў), цукру — на 8% (з 25 да 27 тыс.), алею — на 14% (з 47 да 53,5 тыс.). Бульба падаражэла на 15%, і кошт элітных гатункаў дасягнуў 35 тысячаў рублёў, памідоры — на 12%, бананы, яблыкі, апельсіны — на 8-10%. Кошты імпортных цыгарэтаў вырас- лі ў сярэднім на 10%. Аднак бясспрэчным лідэрам па падаражэнні сталі свежыя агуркі беларускай вытворчасці: нягледзячы на тое, што на дварэ вясна і павінна быць сезоннае зніжэнне цэнаў, за апошні тыдзень сярэдні кошт агуркоў павялічыўся амаль на 50%, а за апош- нія паўмесяца — на 73%.

«Вертыкаль» замініравалі

Гродзенскі аблвыканкам у мінулы панядзелак працаваў толькі да абеду, а ўсю другую палову дня сапёры шукалі тут бомбу.

Васьміпавярховы будынак адміністрацыі быў ачэплены міліцыяй. Супрацоўнікаў «вертыкалі» эвакуавалі. Пошукі мелі поспех — сапё- ры знайшлі падазроную скрынку з прымацаваным да яе калькуля- тарам. Увечары яе вывезлі за горад і знішчылі.

С.М.

Генерал і ягоная каманда на лаве падсудных

Ваенны суд мінскага гарнізона пачаў разгляд крымінальнай справы супраць групы вайскоўцаў.

На лаву падсудных трапілі адзін генерал, два падпалкоўнікі, пяць маёраў і капітан. Усе яны служылі на вайскавай базе ў Коласаве непалалёк ад Мінска. Да канца 1992 года гэтая база абслугоўвала расійскія ядзерныя ракеты. Пасля іх вываду з беларускай зямлі ў Коласаве засталася шмат абсталявання, якое ўтрымлівала каштоў- ныя металы. Вайскоўцы пачалі выплаўляць золата, плаціну, алюмі- ній і нелегальна прадавалі каштоўныя металы. Калі іх «накрылі», двое «падзельнікаў» уцяклі і дагэтуль знаходзяцца ў вышук, а тыя, хто папаўся, могуць сесці за краты на тэрмін ад 8 да 15 гадоў.

Мікола ВАЙТОВІЧ

Жыццё ў крэдыт

Жыццё ў крэдыт — нармальная з'ява, так вядуць свае бюджэты людзі ва ўсіх цывілізаваных краінах. Калі няма ў кішэні патрэбнай вялікай сумы — яе пазычаюць у банку.

Вузкае кола

Некалькі гадоў таму, калі ў Беларусі інфляцыя пераганя- ла ўсіх алімпійскіх спрынтэ- раў, марай многіх людзей быў крэдыт Ашчаднага банка. Та- кія крэдыты выдаваліся на будаўніцтва жылля і на «спа- жывецкія патрэбы» — набыц- цё мэблі, тэлевізараў і г.д. Высокі ўзровень інфляцыі ра- біў крэдыты вельмі выгаднымі — аддаваць (у пераліку на долары) трэба было суму ў некалькі разоў меншую.

З цягам часу інфляцыя кры- ху зменшылася, банкі пара- зумнелі, падвысілі працэнты, і бум скончыўся. Але ж пат- рэба ў грошах засталася. І сёння існуе магчымасць атры- маць даволі выгадную банкаў- скую пазыку.

У Беларусі шмат банкаў — амаль 30 штук. Але крэдыту- юць індывідуальных кліентаў толькі адзінкі — напрыклад, Мінсккомплексбанк, Беларус- банк. Астатнія выдаюць крэ- дыты пераважна толькі сваім

супрацоўнікам. Разам з тым рынак гэты перспектыўны, і, на думку спецыялістаў, кола такіх банкаў будзе паступова пашырацца. На сённяшні дзень самыя магутныя пазіцыі мае акцыянерны ашчадны Бе- ларусбанк. Фактычна, калі лічыць па сумах крэдытаў, ён з'яўляецца манапалістам.

Варыянты манапаліста

Цяпер у Беларусбанку пра- пануюць амаль два дзесяткі крэдытаў. Яны выдаюцца на розных умовах і па розных працэнтных стаўках.

Перш за ўсё крэдыт можна атрымаць на будаўніцтва, набыццё і рэканструкцыю жылых дамоў і кватэр. Працэнтная стаўка тут скла- дае па сённяшнім часе 28,6 % гадавых, тэрмін — да 15 гадоў. На рамонт дома гро- шы пазычаюць даражэй — пад 30% гадавых на 5 гадоў. Пад 45% гадавых можна ат- рымаць грошы пад будаўніц- тва, набыццё або капітальны

рамонт садовых домакаў. Яшчэ даражэй (відаць, гэта расцэньваецца як «прадмет раскошы») будзе каштаваць гараж — крэдыт дадуць пад 48% гадавых на 5 гадоў. Да- рэчы, крэдытныя сродкі не могуць перавышаць 75% ад агульнага кошту, так што 25% вы павінны загадзя мець у сваёй кішэні.

Сярод самых танных (усяго 20% гадавых) — крэдыт на лячэнне дзяцей і дарос- лых, як правіла гэта грошы на набыццё санаторнай пущы. Але неабходнасць у такім крэ- дыце трэба пацвердзіць ме- дычным заключэннем. Да таго ж банк выдае на гэтыя патрэбы не больш за 100 мі- німальных заробкаў і на ад- носна кароткі тэрмін — 1 год. Таму трапіць на Кіпр за кошт банкаўскай пазыкі не ўдасца. Калі ж лячэнне не дапамагае або ўжо не патрэбнае, то без абмежавання сумы і пад тыя ж 20% выдаецца крэдыт на рытуальныя паслугі — па- хаванне, устаноўку надмагіль- нага помніка.

(Працяг на стар. 4)

Войска

З двухдзённым візітам у Беларусі знаходзіцца ваен- ная дэлегацыя Таджыкіста- на на чале з міністрам абароны генерал-лейтэнантам Шэралі Хайруловым. Прайшлі перамовы сам-на- сам Ш.Хайрулова і мініс- тра абароны Беларусі гене- рал-палкоўніка Аляксандра Чумакова. Чакаецца, што па выніках візіту будуць падпісаныя міжурадавыя пагадненні ў галіне ваенна- га і ваенна-тэхнічнага суп- рацоўніцтва паміж Бела- русскай і Таджыкістанам, дзе толькі нядаўна прыпыніла- ся шматгадовая грамадзян- ская вайна.

Клопаты

Магілёўская пракуратура ўзбудзіла крымінальную справу па фактах з'яўлен- ня ў грамадскіх месцах го- рада надпісаў палітычнага характару. Апошнія паўго- да сцены дамоў і падзем- ных пераходаў у Магілёве сістэматычна расісваюцца лозунгамі «Жыве Бела- русь!», «Свабоду палітзня- воленым», «Свабоду тэле- бачанню», «Свабоду Севя- рынцу» і інш. Спробы мілі- цыі звязаць з'яўленне над- пісаў з дзейнасцю мясцо- вай арганізацыі Маладога Фронту пакуль вынікаў не далі.

Метро

На будаўніцтва Мінскага метрапалітэна вырашана пералічыць 60% сродкаў, атрыманых у сталіцы ад суботнікаў 11 і 18 красаві- ка. Сума пакуль не назы- ваецца.

Планы

«МакДональдс» плануе ў кастрычніку гэтага года ад- чыніць у Мінску свой шо- сты рэстаран. Ён будзеца на вуліцы Няміга.

Заслужаныя казакі Беларусі

Пазаўчора ў Мінску адкрыліся Дні культуры Краснадарскага краю. Да пятніцы кубанцы будуць весяліць жыхароў беларускай сталіцы сваімі спевамі, танцамі і мастацкімі творами.

У панядзелак прэзідэнт Лу- кашэнка прыняў «чырвонага» губернатара Краснадарскага краю Мікалая Кандраценку са світай. Разам з губернатарам у Мінск прыехала «агітбрыга- да» кубанскіх казакаў: кубан- скі казачы хор, ансамбль рус- кай песні і музыкі, ансамблі казачай песні «Крыніца» і «Ку- банцы», а таксама дзве вы-

ставы работ кубанскіх маста- коў.

Расійскім гасцям заўсёды рады ў Беларусі. Асабліва — калі ў гасцей такая ж неаб- сяжная славянская душа, як і ў беларускага прэзідэнта. Для такіх гасцей не шкада нічога. І Аляксандр Рыгоравіч не пашкадаваў: сваім указам ён прысвоіў ганаровае зван-

не «Заслужаны артыст Рэс- публікі Беларусь» удзельні- кам ансамбля казачай песні «Кубанцы».

Дні Краснадарскага краю ў Беларусі скончацца ў пятніцу гала-канцэртам беларускіх і кубанскіх артыстаў. Магчы- ма, што на канцэрт завітае і лепшы сябра кубанцаў — Аляксандр Лукашэнка. І тады мы пачынем новую версію славацкага танца — «казачок па-прэзідэнцку».

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Лепшыя аўтамабілі на сцэне і на трасе

24 красавіка пачынаецца Мінскі міжнародны аўтасалон «М.М.А.–98».

Мерапрыемства ладзіцца ўжо пяты раз і абяцае быць самым маштабным шоу з усіх тых, што праводзіліся раней: у ім бяруць удзел 116 кампаніяў, якія гандлююць аўтамабілямі і аўтамабільнымі аксесуарамі. На выставе будуць прадстаўлены буйныя экспазіцыі аўтамабіляў *Opel, Volkswagen, Audi, Mazda, Renault* і інш.

Упершыню аўтасалон праводзіцца адразу на двох пляцоўках — у залах Нацыянальнага выставачнага цэнтара «Белэкспа» па вул. Купалы, 27 (былая ВДНГ) і пр. Машэрава, 14 (выставачны комплекс «Мінскэкспа»). Агульная плошча выставы — 8.000 квадратных метраў, што таксама мож-

на лічыць рэкордам. Па словах арганізатараў аўтасалона, на сённяшні дзень у Мінску няма такой выставачнай залы, дзе хапіла б месца для ўсіх удзельнікаў «М.М.А.», таму было вырашана падзяліць экспазіцыю на дзве роўныя часткі. Між двюма пляцоўкамі будуць курсавыць спецыяльныя аўтобусы, таму, мяркуюць арганізатары, наведвальнікі не адчуюць дыскамфорту.

Гісторыя Мінскага міжнароднага аўтасалона пачалася ў 1992 годзе, калі кампанія *Sego P + S* правяла аўташоу «Мінскаўта–92». Яна прадставіла менчукам 28 легкавікоў, сярод якіх былі (упершыню ў Беларусі) *Opel Frontera* і *Mercedes–600*, а таксама матацыкл *Harley–Davidson*. У 1993 годзе аўтасалона не было, а вось у 1994 тыя самыя людзі, што

праводзілі «Мінскаўта», наладзілі першы Мінскі міжнародны аўтасалон «М.М.А.–94». З таго часу «М.М.А.» праводзіцца штогод. Арганізатары сцвярджаюць, што з кожным годам колькасць наведвальнікаў павялічваецца, а ўзровень выставы павышаецца.

Сёлета падчас аўтасалона пройдзе конкурс па фігурным кіраванні аўтамабілямі на «Кубак *Mobil*’98». Першы этап конкурсу ўжо адбыўся 12 красавіка, а другі стартуе 26 красавіка побач з выставачным комплексам «Мінскэкспа». У спаборніцтве возьмуць удзел прадстаўнікі фірмаў, што гандлююць аўтамабілямі, прафесійныя спартсмены–аўтагоншчыкі і журналісты. Яны прадэманструюць глядачам усе магчымасці тых самых легкавікоў, што выстаўляюцца на

«М.М.А.–98». Такім чынам, машыны можна будзе пабачыць і ацаніць не толькі «на подыуме», але і «ў жыцці».

На наступны год арганізатары «М.М.А.» абяцаюць яшчэ больш цікавую падзею: ужо падпісанае пагадненне з нямецкай выставачнай кампаніяй *Messe Frankfurt* аб правядзенні ў Мінску ў 1999 годзе сумеснага аўтасалона «М.М.А.–*Automecanica*». Арганізатары спадзяюцца, што нямецкі партнёр прывабіць у Мінск тыя сусветна вядомыя фірмы, якіх пакуль не здолеў запрасіць беларускі бок.

А сёлета аўтасалон адчыніцца для наведвальнікаў а 10 гадзіне раніцы 24 красавіка. Кошт квітка — 100 тысячаў рублёў, па ім можна ўвайсці ў абедзве выставачныя залы. Дзіцячых квіткаў няма, затое ёсць «сямейныя»: заплаціўшы 200 тысячаў рублёў, двое дарослых могуць правесці з сабой дваіх дзяцей.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Сельскагаспадарчыя землі Беларусі з года ў год страчваюць урадлівасць з прычыны эканамічных цяжкасцяў у аграрным комплексе. Па словах старшыні Дзяржаўнага камітэта па зямельных рэсурсах Георгія Кузняцова, сёння ў глебу ўносіцца мінеральных угнаенняў удвая менш, чым у 1990 годзе; практычна зусім не ўносіцца арганіка. З 1975 па 1996 год плошча сельскагаспадарчых земляў у Беларусі зменшылася на 488,2 тысячы гектараў, гэта азначае, што кожны год з вытворчасці выбывала больш як 23 тысячы гектараў. Па прыведзеных звестках, з 9.332,7 тысячы гектараў сельгасзямель інтэнсіўна выкарыстоўваюцца 8.555,9 тысячы.

На праспекце Машэрава будзе вежа

Міністэрства сувязі прадоўжыла да 10 чэрвеня тэрмін прыёму заявак на ўдзел у тэндэры, пераможца якога стане падрадчыкам будаўніцтва новай радыётэлевізійнай вежы ў Мінску.

На сённяшні дзень тэндэрныя дакументы закупілі і рыхтуюць прапановы пятнаццаць кампаніяў, з якіх Беларусь прадстаўляе толькі адна. Згодна з патрабаваннямі, будаўніцтва вежы павінна быць завершанае або напрыканцы

2000, або ў 2001 годзе. Мяркуюцца, што тэлевежа вышыней каля 410 метраў будзе ўзведзена побач з выставачным комплексам на праспекце Машэрава ў Мінску. Ацэначны кошт праекта — каля 50 млн. долараў ЗША. На

вежы, акрамя трансляцыйнай апаратуры, размесціцца пляцоўка панарамнага агляду і рэстаран; побач будуць пабудаваныя дапаможныя памяшканні.

Плануецца, што значная частка работ будзе выконвацца беларускімі субпадраднымі арганізацыямі. Па словах спецыялістаў, неабходнасць будаўніцтва ў Мінску новай ра-

дыётэлевізійнай вежы тлумачыцца тым, што тэлевежа ў раёне пасёлка Калодзішчы пад Мінскам практычна выпрацавала свой рэсурс і тэхналагічна састарэла. Новая тэлевежа дазволіць забяспечваць тэлевізійнае вяршанне на дзесяці каналах і дасць магчымасць ажыццявіць яшчэ шэраг радыётэхналагічных навінак.

БелаПАН

Міліцыя любіць маладых

На мінулым тыдні мінская міліцыя ўзбудзіла яшчэ адну крымінальную справу, у якой фігуруе Малады Фронт, — «па факце злоснага хуліганства», нібыта дапушчаным дэманстрантамі пасля святкавання ў Мінску 80-й гадавіны БНР.

Нагадаем, што ў той дзень пасля заканчэння дазволенага ўладамі мітыngu апазіцыі невялікая група моладзі спрабавала наладзіць шэсце па праспекце Скарыны. Каля цырка дарогу ім перагарадзіў кардон спецназа, у бок якога нехта кінуў дымавую шашку. Справу вядзе следчы Цэнтральнага РАУС Мінска Андрэй Кучма; па арт.201 ч.2 Крымінальнага кодэкса прадугледжана пакаранне да пяці гадоў пазбаўлення волі. На допыт у міліцыю ўжо выклікалі некалькі чалавек з кіраўніцтва Маладога Фронту.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

З днём нараджэння!

Дом літаратара як

Праўдзівыя гісторыі з жыцця беларускіх пісьменнікаў

Заўтра, 23 красавіка, у сталічным Доме літаратара збяруцца беларускія пісьменнікі на чарговы з’езд. На жаль, будынак ужо не належыць Саюзу пісьменнікаў: з 1 сакавіка ён цалкам перайшоў на баланс адміністрацыі прэзідэнта. І хоць новую шыльдз з надпісам «Адміністрацыйны корпус» давялося часова замяніць на старую, але ж гэта не суцэлае.

Па словах новай гаспадыні «адміністрацыйнага корпуса» Т.Гурко, гэта зроблена дзеля таго, каб «кучка пісьменнікаў-нацыяналістаў не прыйшла ў адчай». Паўсюль распачалі касметычны рамонт. Кавярню спрабуюць ператварыць у «элітную». Славетную назву «Тарас на Парнасе» змянілі на «Кафе «Георгіевское», — напэўна, для прыёму георгіеўскіх кавалераў з Расіі. А будынак паліклінікі рыхтуюць для перадачы ў карыстанне братам-славянам з Балгарыі.

Пра тое, як ведамства Ціцянкова вырашыла прыбраць да рук Дом літаратара і што ў гэты час рабіла (або не рабіла) кіраўніцтва СП, у газетах пісалася шмат, але пытанне так і засталася нявысветленым. Варта звярнуцца да ранейшай гісторыі арганізацыі, якая месціцца на вул. Фрунзе, 5.

І дзя стварэння Саюза пісьменнікаў узнікла ў бальшавікоў на пачатку 30-х. Мэта — простая: сабраць пад адным дахам «раз’яднаных па ідэйных і палітычных прынцыпах літаратараў». Галоўным стваральнікам і непасрэдным кантралёрам выступіла ЦК партыі. Сталінскія часы адышлі ў нябыт, забраўшы жыцці соцень беларускіх літаратараў, але ўплыў і кантроль з боку кампартыі і пасля таго не паменшыўся — ён набыў новыя формы. Доўгія гады захоўваўся прынцып «пугі і цукеркі». Знакаміты Галоўліт вырашаў, каму і што друкаваць. А ідэалагі ад ЦК КПБ — каму і як кіраваць. Пісьменнікам, у якіх мастацкія і ідэалагічныя перакананні ра-

зыходзіліся з прынцыпамі ЦК, даводзілася пісаць «у стол». Праглядаючы гісторыю беларускай літаратуры, можна сканаць, што такіх пісьменнікаў было не вельмі шмат. Але былі.

Доўгія часы праўленне Саюза пісьменнікаў засядала ў будынку па вуліцы Ангельса, якраз побач з ЦК КПБ. Будынак захаваўся і пасля вайны, хоць падчас нямецкай акупацыі мінскія падпольшчыкі зрабілі спробу ўзарваць будынак разам з гаўляйтэрам Кубэ. Кубэ загінуў, а будынак пасля вайны праіснаваў больш як чвэрць стагоддзя. Калі ЦК партыі вырашыў пабудавць сабе новы корпус, той двухпавярховы дом, помнік гісторыі, нягледзячы на пратэсты, узарвалі. А ў замен старога ў 1976 г. быў узведзены новы будынак Дома літаратара — па вуліцы Фрунзе, 5. Варта адзначыць, што для тых часоў архітэктура і інтэр’ер Дома адпавядаў прыстойнаму ўзроўню — бильярдная, кавярня, утульныя кабінеты, камінная зала...

Большасць пісьменнікаў тады палічыла, што новы будынак — падарунак ад клепатлівага бацькі Пятра Міронавіча Машэрава за вялікія дасягненні ў развіцці беларускай літаратуры.

Тым часам пад пільным кантролем кампартыі розныя службы Саюза пісьменнікаў распачалі працу на новым месцы. Дом літаратара ладзіў літаратурныя сусстрэчы, мастацкія вечарыны, банкеты. Літфонд займаўся дабрабытам пісьменнікаў. А сакратарыят СП — арганізацыйнымі пытаннямі і прыёмам новых членаў. Стабільна працавала Бюро прапаганды мастацкай літаратуры: аб’яднаўшыся ў невялікія групы, пісьменнікі ездзілі па калгасах і завадах рэспублікі, школах і вайсковых частках, дзе падчас абедзенных перапынкаў і спецыяльных вечарын знаёмілі публіку з літаратурнымі здабыткамі. Для некаторых пісьменнікаў гады застою былі сапраўды цудоўнымі гадамі. Як узгадваў на сваім 75-м юбілеі адзін класік, былы сакратар Саюза пісьменнікаў, тады ён мог дазволіць сабе зрабіць шыкоўны банкет і пагрэць косткі на паўднёвым сонейку.

Але ж так не магло цягнуцца бясконца. Маладыя літаратары не жадалі мірыцца з пазіцыяй кіраўніцтва Саюза ні ў літаратуры, ні ў грамадстве. У 1988 г. стварылася альтэрнатыўнае Саюзу пісьменнікаў літааб’яднанне «Тутэйшыя». І гэта, бадай, самая значная літара-

турная падзея апошняга дзесяцігоддзя, якая адбылася ў гэтых сценах.

Пуга ў старых руках ідэолагаў спрацоўвала ўжо кепска. Але ж засталіся яшчэ цукеркі ў выглядзе жылля, пасады ў апарате Саюза і рэдакцыйх часопісаў, месца на старонках выданняў. Пайшла мода на раскрыццё маладых талентаў. Пры гэтым узрост не ўлічваўся: малады літаратар мог быць і 50-гадовы. Кожны «класік» імкнуўся прыдбаць годнага вучня і паслядоўніка. Гэты працэс працягваўся нядоўга — відаць, скончыліся цукеркі. Інакш бы беларускую літаратуру па «раскрытых талентах» можна было б лічыць самай геніяльнай у свеце.

Але ж і цукеркі дзяліліся не пароўну. Некаму дасталіся карамелькі, г.зн. толькі членства ў СП: моўчкі смакчы і цешся тым, што ты апынуўся ў кагорце вялікіх пісьменнікаў. Некаму перапалі шакаладныя — кватэра, пасада і г.д. Маючы магчымасць прылюдна выступіць, таленавіты паэт Анатоль Сыс абвесціў сябе духоўным сынам Янкі Купалы і братам Максіма Багдановіча і неўзабаве са «старымі класікамі» перайшоў на «ты». Але ж за кватэру Сысу давёлося пазмагання: ёсць сведкі, што ён нават пагражаў дырэктару Літфонду сп.Вільтоўскаму фізічнай расправай.

Незадоўга да чарговага з’езда Саюза пісьменнікаў у 1989 годзе адбыўся агульны сход. У тыя

За кулісамі Кремля

Кого там вышлют из страны? И куда?

Как известно, в минувшую пятницу Госдума РФ вновь отвергла кандидатуру Сергея Кириенко на пост премьер-министра России. Согласно российской Конституции, у ельцинского протеже остался третий и последний шанс, чтобы возглавить правительство. У Думы, в свою очередь, — последний шанс остаться Думой.

Между тем, на фоне острого правительственного кризиса и непрекращающейся войны президента и Думы из кратковременного политического небытия вновь всплыла фигура Бориса Березовского. Этот влиятельный российский бизнесмен и теневой политик ведет, по утверждению российских СМИ, свою собственную игру, которой Ельцин, мягко говоря, недоволен.

По большому счету, крупнейший нефтяной и масс-медиа-магнат Б.Березовский, занимавший в недавнем прошлом пост заместителя секретаря Совета безопасности РФ, из высших сфер никогда и не выпадал. Потеря официального статуса (к которой в свое время приложил руку А.Чубайс) не стала для него ударом, а лишь переместила его из области официальной в теневую — кстати, для него более привычную и близкую. Что бы ни говорили его явные и тайные противники, представить сегод-

Борис Березовский — себе на уме.

ня большую российскую политику без Березовского уже невозможно.

Явными преимуществами Б.Березовского как теневого политика являются контроль над целым рядом влиятельных российских СМИ (ОРТ, ТВ-6, «Независимая газета») и обширные — вплоть до непосредственного окружения президента — личные связи. Все это плюс огромный финансовый капитал дает ему практически неограниченные возможности для оказания давления на власть имущих. Им это, естественно, не нравится.

На днях российская газета *Коммерсантъ-Daily* обнародовала информацию, не предназначенную для рядовых россиян. Согласно утверждениям газеты,

ссылающейся на источники в правительстве, Ельцин при закрытых дверях в весьма резкой форме пригрозил Б.Березовскому высылкой из страны в случае, если он не прекратит интриговать и давить на формирование нового правительства.

Поводом для президентского гнева стали предпринятые Березовским усилия по продвижению на пост премьера не С.Кириенко, а бывшего шефа Бориса Абрамовича в Совбезе — Ивана Рыбкина. Кроме того, не исключено, что именно с действиями Березовского связана и недавняя инициатива лидера НДР А.Шохина. Напомним, что Шохин предлагал внести изменения в Конституцию, согласно которым в случае недееспособности президента его функции перенимает не премьер, а председатель Совета Федерации. В этом случае временным главой государства мог бы стать близкий друг Березовского — Егор Строев.

Впрочем, самого Березовского ельцинские угрозы о ссылке (изгнании, выдворении и т.п.) вряд ли испугали. В отличие от президента, являющегося политиком официальным, Березовский как теневики обладает гораздо большими возможностями для маневра. Да и помоложе он. И, наверно, побогаче.

Михаил ГРИГОРЬЕВ

Эстония

«Американского» генерала хотят посадить в тюрьму

Таллиннский городской суд рассматривает дело бывшего командующего Силами обороны Эстонии Александра Эйнсельна, которому инкриминируют торговлю оружием.

Генерал Эйнсельн обвиняется в том, что незаконно выдавал своим подчиненным в Генеральном штабе Сил обороны Эстонии разрешения на покупку в Финляндии партий стрелкового оружия. В Эстонии стволы продавались незаконно, и часть из них попала в руки преступного мира. Полиция раскрыла уже несколько уголовных дел, в том числе и убийств, в которых использовались доставленные с позволения Эйнсельна аргентинские пистолеты FM. А один пистолет был обнаружен у чеченца, которого считают лидером здешней группировки.

А.Эйнсельн, который постоянно напоминает о своей службе в рядах армии США, считает начатый против него процесс политическим фарсом. Он обвиняет эстонские спецслужбы в нарушении его гражданских прав. А заодно утверждает, что ни один прокурор в Эстонии не способен юридически грамотно сформулировать обвинение.

Литва

Девочку украл полицейский

В конце прошлой недели в Каунасе с целью получения выкупа была похищена 10-летняя девочка.

Преступники поджидали жертву возле ее дома. Когда четвероклассница Аушра возвращалась из школы, ее засунули в автомобиль и попытались вывезти из города. К счастью, мама своевременно забила тревогу, а соседи заметили несколько часов торчавшую у дома машину и даже видели, как преступники схватили кричащего ребенка.

Молодые люди явно не учли природную смекалку детей. В автомобиле девочка притворилась, что потеряла сознание сразу после того, как ей попытались засунуть в нос какое-то средство. Поэтому ей удалось избежать наркоза, и при первой же возможности она улизнула от похитителей.

Криминалисты быстро задержали одного из похитителей — как раз в день преступления ему исполнилось 19 лет. Он подтвердил, что ребенка похитили с целью выкупа. Второй преступник — 22 лет, закончил один курс полицейской академии и успел поработать в нескольких подразделениях полиции. Задержать его пока не удалось.

Латвия

В «окнах» забрезжил свет. Но Россия его не заметила

Латвийский парламент будет рассматривать (и вероятнее всего, примет) поправки к Закону о гражданстве. Однако это вряд ли изменит отношение России к Латвии.

Как заявил в интервью агентству Интерфакс чиновник российского МИДа, «даже если поправки будут приняты, это не снимет озабоченности Москвы по поводу положения соотечественников в Латвии». Россия не видит того, чего не хочет видеть — конкретных шагов по улучшению положения неграждан в Латвии. Расширение так называемых «окон натурализации» даст возможность очень многим жителям Латвийской Республики стать ее полноправными гражданами. Но...

Вот и губернатор Омской области Леонид Полежаев обратился к согражданам с призывом бойкотировать торговые операции с Латвией. А призывы губернаторов в России бизнес-народ игнорировать не привык. Речь прежде всего идет о 80 тысячах тонн нефтепродуктов, отправляемых через Вентспилсский порт, где 80% работников — «рускоязычные».

Михаил ГРИГОРЬЕВ

люстэрка Саюза пісменнікаў

часы старшынём праўлення СП быў славуты паэт Максім Танк, але ж кепскае здароўе і вельмі паважны ўзрост не дазвалялі яму практычна кіраваць Саюзам, і ўся ўлада была сканцэнтраваная ў руках першага сакратара Ніла Сымонавіча Гілевіча. На агульным сходзе некаторыя адкрыта выступілі супраць «вялікага сябра ўсіх славян», абвінавчваючы Гілевіча ў тым, што ў яго «доўгія рукі», што ён усімі сіламі трымаецца за крэсла. Асабліва эмацыянальныя наступы на кіраўніка зыходзілі ад жанчын-пісьменніц. У апраўданне Ніл Сымонавіч вымаўляў тады: «Хто сказаў, што ў Гілевіча доўгія рукі?» Пры гэтым ён распрасціраў рукі і пільна ўтаропіўся ў залу.

Ніл Гілевіч — мужчына магутнай паставы, і рукі ў яго былі сапраўды даволі доўгія. Абураны паэт пакінуў сцэну. У факце, незаўважна для шырокай публікі, ён пасля сказаў: «І хто мог падумаць, што я трымаюся за крэсла? Па мне дык няхай гэты дом г... заплыве».

На другі дзень, калі пісьменнікі і іх жонкі прыйшлі ў стол заказаў, каб набыць харчовы паёк, заўважылі, што стол заказаў не працаваў, а ў памяшканні Дома літаратара стаяў смурод: на першым паверсе прарвала каналізацыю. Тады на гэта ніхто не звярнуў асаблівай увагі. Прайшло няпоўных дзесяць гадоў, і ўжо новаму кіраўніцтву давялося змагацца з выграбанням дзяржа — і ў прамым, і ў пераносным сэнсе. На жаль толькі, рукі ў іх аказаліся караткаватыя.

У 1990 г. на з'ездзе пісьменнікаў, які ў апошні раз пампезна праходзіў у Палацы прафсаюзаў, давялося змяніць кіраўніцтва (гэтага патрабаваў Статут). Пісьменнікі-пенсіянеры, якіх была большасць, вырашылі не дапусціць у кіраўніцтва Саюза «нацыяналістычна настроеных літаратараў», а тым больш «новых буржуа» (Будзінава, Дударав, Якіяева). Старшынём Саюза стаў Васіль Зуёнак: ягонае кандыдатура больш-менш задаволіла ўсіх.

Перабудова і галоснасць, распачатыя ў Маскве, даляцелі і да беларускіх літаратараў. Частка пісьменнікаў дэманстравалі пакідала шэрагі кампартыі. Нарэшце адкрыта сталі абмяркоўваць праблемы мовы. Нават аргкамітэт БНФ нейкі час месціўся ў будынку Саюза пісьменнікаў. У Доме літаратара распаўсюджвалася самвыдатаўская літаратура. Варта прыгадаць, што, будучы кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР, сюды наведваўся і А.Лукашэнка. Можна, якраз у тыя часы вясковага хлопца настолькі ўразіла архітэктура і інтэр'ер будынка, што, стаўшы прэзідэнтам, ён вырашыў прыбраць яго да сваіх рук.

Заяўкі на творчыя сустрэчы з пісьменнікамі спыніліся. Прадпрыемствы і ўстановы пачалі лічыць капейку, і слухаць платныя выступленні пісьменнікаў асаблівага жадання не ўзнікала. Зарабляць грошы ў новых умовах не навучыліся, і першым да заняпаду прыйшло Бюро прапа-

ганды мастацкай літаратуры.

Нікога не змянілася і пасля наступнага з'езда ў 1994 года, які сціпла праходзіў у зале Дома літаратара: у пісьменнікаў былі сур'ёзныя матэрыяльныя цяжкасці. Сродкаў на ўтрыманне будынка і патрэбы кіраўніцтва катастрофічна не хапала, у ход пайшла здача памяшканняў у арэнду. Напачатку гэта былі арганізацыі, утварэння пісьменнікамі, яны займаліся пераважна выдавецкай дзейнасцю. Але ж сарваць вялікі куш з калегаў па пярэ, як таго хацелася адміністрацыі, не атрымалася. Таму з імі паспыхаліся развітацця, а на іх месцы прыйшлі «крутыя» камерсанты. Удзень Дом літаратара пачаў нагадваць гандлёвую біржу.

Але ж бяздарна складзеныя дырэкцыі Дома літаратара доўгатэрміновыя дамовы (без уліку інфляцыі) станоўчых вынікаў не далі. Нават утворанае малое прадпрыемства «Золак» становішча не палепшыла: вельмі цяжка было весці канкурэнтную барацьбу на выдавецкім рынку. Але ж трэба асаблівай фінансавай падтрымкі не паступала, стануўчыя зрухі ў духоўным жыцці былі відавочныя: Дом літаратара шырока расчыніў дзверы для прыхільнікаў беларускай культуры. Тут праходзілі з'езды і сходы ТБМ, засядалі бацькоўскія камітэты беларускамоўных школаў і г.д.

У 1994 г. у Беларусі з'явіўся першы прэзідэнт. Усе лепшыя пачынанні ў Доме літаратара затармазіліся.

На жаль, і тут не абышлося без памагатых з боку пісьменнікаў: варта ўзгадаць штотдзённае агітацыю напярэдадні рэферэндуму 1995 года ў дзяржаўных сродках масавай інфармацыі, калі сярод літаратараў знайшліся актыўныя прыхільнікі двухмоўя.

Пасля таго, як у залу Дома літаратара пусцілі апазіцыйных дэпутатаў Вярхоўнага Савета 13-га склікання, прэзідэнт вырашыў канчаткова разабрацца з «рассаднікам зла». Методу барацьбы ён абраў даволі простую — загнаўшы адміністрацыю ДДЛ у непасрэдную фінансавую залежнасць. Былі б на гэты момант у кіраўніцтве СП прынцыповыя і замужныя людзі (а такія сярод пісьменнікаў ёсць), — усё магло б быць інакш.

Але ж і Рыгоравіч ведае, як у патрэбны момант зрабіць шырокі жэст. У цяжкія для краіны часы ён падараваў жылы дом той творчай інтэлігенцыі, якая, на ягоную думку, ужо ўнесла свой плён у пабудову новага грамадства (як гэта зрабіў рэжысёр Азаронак), і тым, хто яшчэ гэтаму паспрыяе. Пісьменнікам з прэзідэнцкага пірага дасталася аж 18 кавалкаў: ад аднапакаёвай кватэры да чатырохпакаёвай. З'елі толькі 16, а дзве прэзідэнт пакінуў для будучых творцаў.

Безумоўна, адмовіцца ад дармовага ў наш час не кожны зможа. Нават прэзідэнт, які высмейваў прэзідэнта ў апошні раз карову Рабуньку, і паэт, які з гонарам пісаў пра грамадзянскую годнасць Ла-

рысы Геніюш, гэтага не зрабілі. Зрэшты, іх у гэтым нельга абвінавчваць. Рэч у іншым: ці этычна з боку прэзідэнта рабіць такія падарункі? Чым лепшы пісьменнік ці супрацоўнік Дома літаратара за добрага лекара ці настаўніка?

Пакуль дзялілі кватэры, прэзідэнт выдаў распараджэнне, у якім паведамлялася, што будынак па вуліцы Фрунзе, 5 неабходна на працягу двух месяцаў перадаць на баланс адміністрацыі прэзідэнта. Калі зразумелі, што прэзідэнт ад задуманага не адмовіцца, пачалі прымаць адпаведныя захады. Старшыня СП В.В.Зуёнак склікаў прэс-канферэнцыю журналістаў, каб выклікаць рэзананс у грамадстве. Набраўшыся мужнасці, Васіль Васільевіч паведаміў прысутным, што справа гэтая палітычная і ў нас збіраюцца адабраць адзін з апошніх «астраўкоў беларускасці». «Мы людзі культуры і збіраемся вырашаць гэтае пытанне цывільным шляхам», — сказаў Зуёнак. Судовыя працэсы з адміністрацыяй прэзідэнта карысці не прынеслі. Але ж было патрачана амаль 100 млн. рублёў, якіх цяпер, напярэдадні з'езда, катастрофічна не хапае Саюзу.

Вырашылі паспрабаваць пікетаванне. Акцыя атрымалася нешматлюднай. Пісьменнікам, якія займаюць дзяржаўныя пасады, «засвечвацца» лішні раз небяспечна. А тым, хто атрымлівае прэзідэнцкія падарункі, браць удзел у пікеце, мусіць, не дазваляе сум-

ленне. Прышлі некалькі ўпльвовых пісьменнікаў на чале з Генадзем Бураўкіным, у якіх да рэжыму Лукашэнкі сваё прынцыповае стаўленне. Дый плакат «Фрунзе, 5 не аддаваць, не ляжаць на пазе, а за Фрунзе ваяваць, як таварыш Фрунзе» выглядаў неда-рэчным, — хутчэй за ўсё яго пісаў недасведчаны літаратар. Народ чамусьці не падтрымаў духоўных харміцеляў. Можна, таму, што ежа, якую прапаноўвалі доўгія гады пісьменнікі, была часткова атручанай.

А ўвогуле, тое, што адбылося з Домам літаратара, — гэта проста адмысловае грошай на дзяржаўным узроўні. Мінфін фінансуе Саюз пісьменнікаў, а тыя, у сваю чаргу, плацяць грошы за арэнду памяшкання на рахунак прэзідэнцкай адміністрацыі. Кожны крок пад кантролем.

Цяпер, перад з'ездам, сітуацыя зусім няпэўная. Пісьменнікія анкеты, якія друкаваў ЛіМ, засведчылі, што ніякай стройнай пазіцыі літаратары не маюць. Няма яснай канцэпцыі існавання і развіцця творчага саюза. Цалкам верагоднымі выглядаюць чуткі, што на з'ездзе ўлады хочуць канчаткова падзяліць пісьменнікаў на «чэсных» і «нячэсных» — з усімі відавочнымі наступствамі.

І ўсё ж такі ёсць сярод амаль 500 членаў СП пісьменнікі, якія мелі і не страцілі сумленне і годнасць. Яны выкажуць на з'ездзе нязгоду тым, хто працуе на рэжым. І яны павінны перамагчы.

Мікола КАЧАН

Жыццё ў крэдыт Мужчыны і жанчыны несовместимы

(Пачатак на стар. 1)

Нядорага — у 24% гадавых — абыдзеца вельмі цікавы і неабходны для многіх бацькоў крэдыт на **навучанне** — у платных навучальных установах, на курсах, у рэпетытары. Ён можа быць выдадзены ў памеры да 70% ад кошту навучання на тэрмін да 1 года. На тых жа ўмовах — 24% на 5 гадоў — дадуць і крэдыт на **набыццё свойскай жывёлы**: каровы, каня, свіней, авечак — але не пародзістых сабак і не экзатычных кракадзілаў. Заўважце, што грошы даюць безнаўняны, таму купіце рагулю на базары вам таксама не ўдасца.

Існуе шмат відаў крэдытаў на так званыя **неадкладныя спажывецкія патрэбы**. Тут можна выбіраць паміж трохмесячным крэдытам пад 30% (да 100 мінімальнага заробка) і гадавым крэдытам пад 36%, дзе максімальная сума абмяжоўваецца толькі плацежаздольнасцю пазычальніка. Можна атрымаць такі крэдыт і на 5 гадоў, але каштаваць ён будзе даражэй — 45% гадавых, да 500 мінімальнага заробкаў.

Маладым грамадзянам, якія жывуць асобна ад бацькоў, можна параіць звярнуць увагу на крэдыт на **набыццё хатняй маёмасці**. Ён выдаецца ў памеры да 200 мінімальнага заробкаў, на тэрмін да 3 гадоў і па зусім ільготнай працэнтнай стаўцы — 10% гадавых. Адзіная праблема — гэты крэдыт даецца **толькі пад пакупку беларускіх тавараў**: мэблі, халадзільніка, тэлевізара, газавай альбо электрапліты, пральнай ці швейнай машыны, пыласоса.

У крэдыт таксама можна згуляць **вяселле** або правесці нейкую іншую **ўрачыстасць**. Каштуе гэта 36% гадавых на тэрмін да 3 гадоў. Выдае банк і крэдыты на будаўніцтва надворных пабудоваў (30% на 5 гадоў). За кошт банка можна набыць таксама **«сродкі малой механізацыі»** і **аўтамабіль**. Але калі першае разглядаецца як сродак

вытворчасці і каштуе яшчэ больш-менш прыстойна — 32% на 5 гадоў, то машына ў нас расцэньваецца як прадмет раскошы (а не сродак перамяшчэння), таму і каштуе пакупка аўтамабіля ў крэдыт ажно 56% гадавых (да 5 гадоў).

Інфляцыя дапаможа

Браць крэдыты выгадна. Няцяжка падлічыць: за мінулыя 3 месяцы інфляцыя склала каля 3% у месяц — а гэта больш як 60% гадавых. Яшчэ хутчэйшымі былі тэмпы падзення цаны беларускага рубля. Калі ж прааналізаваць дынаміку курсу долара на чорным рынку, то ён склаў нават больш за 100% за год.

Параўнайце лічы з працэнтнымі стаўкамі — выгада відавочная. Зразумела, што крэдыты, працэнты па якіх набліжаюцца да тэмпаў інфляцыі, «рызыкаўныя». Таму мае сэнс звярнуць увагу на тыя пазыкі, дзе працэнтная стаўка не перавышае 30%.

Актыўна крэдытуе грамадзянаў і Мінсккомплексбанк. Ён прапануе вельмі хуткі сервіс — але выдае крэдыты перш за ўсё на набыццё тавараў у вялікіх крамах, і працэнтная стаўка ў яго вышэйшая, чым у Беларусбанку.

Лыжка дзёгцю

Грошы любяць, каб іх дакладна лічылі. Таму перш чым звярнуцца ў банк па крэдыт, падумайце — ці варта звязвацца.

Па-першае, сума большасці крэдытаў **абмяжоўваецца вашай плацежаздольнасцю**. Яе банк разлічвае з заробкаў крэдытаатрымальніка. Таму чалавек, які афіцыйна не паказвае свае даходы і атрымлівае ў касе капейкі, не мае шанцаў атрымаць вялікі крэдыт. Максімальны парог плацежаздольнасці — **50% месячнага даходу**. Такім чынам, рэальна атрымаць крэдыт на суму, якая (плюс працэнт) не перавышае 50% вашага даходу за той тэрмін, на які бярэцца крэдыт.

Да таго ж для атрымання крэдыту банк патрабуе **заклад**. Гэта можа быць розная хатняя маёмасць, дом, аўтамабіль і іншае. Кошт закладу звычайна павінен больш як у два разы перавышаць суму крэдытаў. Кошт маёмасці вызначаць супрацоўнікі банка.

Беларусбанк, у адрозненне ад іншых банкаў, патрабуе выканання яшчэ некаторых умоваў. У прыватнасці, трэба знайсці **двух паручальнікаў**, чый даход не меншы за даход атрымальніка крэдыту: яны падпішуча, што ў выпадку цяжкасцяў вернуць грошы.

Збор папераў

У банк неабходна прадставіць даведку аб сярэднім заробку. Такія ж даведкі патрабуюць на паручальнікаў, а таксама жонку альбо мужа. Таксама ў банк трэба захапіць разліковую кніжку за камунальныя паслугі і квіткі аб аплаце паслуг дзіцячых дашкольных устаноў.

Больш дакладна вам усё скажуць у аддзеле крэдытавання фізічных асобаў, які і будзе займацца справай выдачы крэдыту. Такія аддзелы ёсць толькі ў раённых аддзяленнях: па крэдыт трэба звяртацца ў **раённае аддзяленне** Беларусбанка па месцы прапіскі. Выключэнне складаюць толькі жыллёвыя крэдыты: у гэтым выпадку звяртацца трэба ў аддзяленне па месцы будоўлі або набыцця дому ці кватэры.

Працэнты, акрамя асобных крэдытаў, трэба выплачваць ужо адразу пасля атрымання грошай. «Прапіць» крэдыт практычна немагчыма. Наяўныя грошы не выдаюцца, усё афармляецца толькі праз чэкі.

Атрымаць крэдыт пры выкананні ўсіх умоваў будзе няцяжка. Як паведамілі ў Беларусбанку, затрымка можа быць толькі па ільготным крэдыце (пад 10%) для моладзі. Але і ў гэтым выпадку чакаць не давядзецца больш за некалькі тыдняў.

Алесь САДОЎСКИ

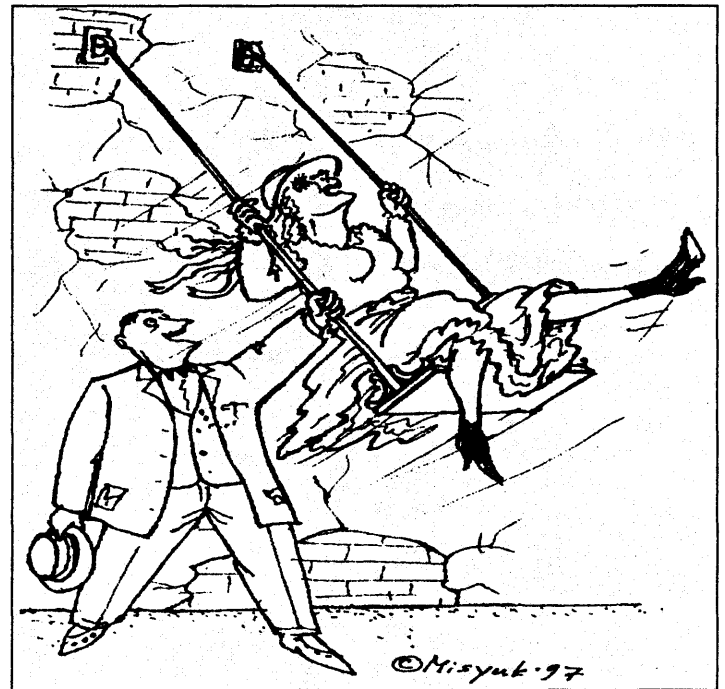
Еще недавно в Германии уделом женщин были знаменитые три «К» — Киндер, Кирхе, Кюхе (дети, церковь, кухня). Но феминистское движение дало о себе знать, и теперь в гонке за равенством Германия — несомненный лидер в Европе.

Вот несколько примеров. В школах уже несколько лет преподают новый предмет: равенство полов. Чтобы дети лучше усваивали материал, изданы специальные тетради, в которых упражнения представлены в виде настольной игры. Задаются вопросы типа «Кто готовит у вас дома?», «Кто моет ванну и унитаз?», «Кто больше зарабатывает?». За каждый правильный с точки зрения равенства ответ ученик продвигается вперед, а за неправильный — пропускает ход.

Другой пример — «службы равенства». Если захотите, представитель такой конторы может присутствовать, когда вы нанимаетесь на работу, и проследит, чтобы все было честно и справедливо. Эти службы также следят, чтобы было достаточно городских автобусов не только утром и вечером, когда мужчины едут на службу или обратно, но и днем, когда женщины отправляются за покупками. Сюда же за консультацией нередко обращаются женщины, которые считают, что подвергаются дискриминации.

С недавнего времени на многих предприятиях и в учреждениях появилась отдельная должность — «инспектор по равенству». На автостоянках за женщинами, как правило, закреплены места поближе к порогу, чтобы защитить их от возможного нападения. И подобных примеров становится все больше.

Из политических партий са-

В своей борьбе за равноправие женщина несомненно удалось добиться одного: мужчины забыли, что такое галантность, и их знаки внимания часто бывают с подвохом.

мыми горячими поборниками равенства полов являются «зеленые». Под их влиянием и другие политические силы ввели минимальные квоты в партийные избирательные списки: 40% женщин у социал-демократов, одна треть — у христианских демократов. А сами «зеленые» на своих съездах бдительно следят, чтобы на трибуну по очереди выходили мужчины и женщины.

Однако, несмотря на всю эту активность, средняя заработная плата немецких женщин составляет только 73% от зарплаты мужчин, а среди руководителей крупных немецких предприятий только 5% носят (или могут носить) юбки.

Известный публицист Хенрик Бродер в журнале «Шпигель» поставил вопрос ребром: совместимы ли мужчины и женщины? И ответил на него прямо — нет, не совместимы! По мнению Бродера, немецкое общество продвигается к апартеиду. Девушки общаются с девушками, юноши вмес-

те занимаются спортом. В городах и деревнях женщины собираются у кого-нибудь дома или в кафе; мужчины тоже не допускают представительниц другого пола в свои стрелковые общества, команды добровольных пожарных и так далее. Недавно разгорелись дебаты по поводу раздельного обучения в школах. И министры образования Берлина и земли Северный Рейн-Вестфалия постановили, что раздельное обучение допустимо на уроках математики, естественных наук и информатики. Мотив — самоуверенные мальчишки будут мешать развитию способностей у девочек.

Из всего этого господин Бродер делает простой и радикальный вывод: людей, которые не могут жить вместе, надо разделить. Британцев и ирландцев, сербов и хорватов, евреев и палестинцев, мужчин и женщин. Правда, он почему-то не говорит, чем именно разделить и как в итоге будут появляться новые мужчины и женщины.

«На суд не приду: я умер»

Экономисту из Балтимора Питеру Джентри грозит тюремное заключение сроком до десяти лет за весьма необычное мошенничество.

Его преступление заключается в том, пишет американская газета *USA Today*, что ему удалось два раза избежать судебной ответственности за вождение автомобилем в нетрезвом состоянии путем... фальсификации собственной смерти. Первый раз в 1991 году он «умер» в результате автомобильной аварии на дорогах Лос-Анджелеса. Это произошло накануне судебного разбирательства по поводу его нетрезвого «вождения» в штате Вирджиния. Спустя четыре года в этом же штате Джентри был арестован за аналогичное нарушение. На этот раз суд получил известие о его смерти из Хараре, Зимбабве, где он на этот раз «умер» от тропической лихорадки.

Возможно, аферисту все сошло бы с рук, если бы случайно его не заметил офицер полиции, который арестовывал его еще в 1991 году.

Кто разгневался?

Весьма курьезную ситуацию описывает газета *The Times*.

Недавно молния ударила в купол минарета мечети, расположенной близ храма Господня в Иерусалиме. Был поврежден каменный полумесяц, а его осколки ранили трех православных паломников из Греции. Вот и заспорили верующие, кто из богов — Аллах или Иисус — разгневался и кого он хотел наказать. К концу дня в диспуте на площади возле храма участвовало, по подсчетам полиции, более тысячи человек!

По материалам зарубежной печати и сообщениям информационных агентств полосу подготовил Михаил ГРИГОРЬЕВ

Голливуд умирает

Предсказания Фрэнсиса Копполы

Один из величайших кинорежиссеров современности считает, что крупнейшая съемочная площадка мира Голливуд в течение ближайших двух лет может исчезнуть и стать достоянием истории.

Фрэнсис Форд Коппола высказал мнение, что «очень скоро студии Голливуда придут в запустение, так как их никто не захочет больше использовать для изготовления своей зрелищной продукции». По словам автора «Крестного отца», уже сейчас «фабрика грез» работает на холостых оборотах, не производя практически никаких шедевров, как это было, скажем, двадцать или тридцать лет назад. Картины, которые дотягивают до звания «нетленок», в частности «Титаник» режиссера Джеймса Камерона, скорее являются исключением из общих правил.

«Воротили, заправляющие студиями под Лос-Анджелесом, сегодня относятся ко всем новациям в кинематографе с боль-

шой настороженностью и ужасно нервничают по поводу и без повода, — возмущается режиссер. — Толстосумы от кино зарабатывают по меньшей мере 60 млн. долларов в год, не прикладывая для этого особых усилий и не стремясь к развитию искусства».

По словам Фрэнсиса Копполы, режиссерам с начала 80-х годов на крупных студиях в США практически не удается снимать «свое кино». «Крупные компании со своими площадками превратились в монстров, уподобившись биржевикам и маклерам с Уолл-стрит, которые крутят любой проект на предмет прибыльности и безумных доходов и полностью опускают творческую и художественную стороны дела, — подчеркивает он. — В Голливуде работает принцип: если хочешь получить гонорар с шестью нулями, делай то, что скажут, и не напрягай голову».

Подтверждением этих слов, замечает Коппола, может слу-

жить работа Джеймса Камерона над «Титаником». Камерон не стал привлекать к съемкам «суперименностей» типа Ричарда Гира и Шерон Стоун. Ему и без звезд экрана удалось показать бессмертия любви на фоне самой глупой катастрофы нашего столетия. Своенравие и целеустремленность Джеймса привели к тому, что против «Титаника» ополчились многие боссы Голливуда. Однако они ничего не смогли поделать, так как фильм стал уникальным и побил «кассовые рекорды» во многих странах мира.

«Если Голливуд не осознает очевидного, то он подобно иссякающей нефтяной скважине обречен на гибель, — заключает Фрэнсис Коппола. — Во всяком случае, я не соби-

раюсь с этим мириться. Что касается собственных новых задумок, то секретов пока раскрывать не стану».